

LA NOVA BUROCRÀCIA, SATISFETA

Memòria de la transició (i IV)

El Gran Sàtrapa havia fet la guerra contra els «rojo-separatistas». Però ara que el Sàtrapa dormia el somni etern sota tones de ciment, de «rojos», se'n veien pocs i, en qualsevol cas, no semblava que anessin a fer trontollar les essències i l'estructura de l'Espanya eterna. El secretari dels comunistes espanyols havia tornat a la península, disfressat amb una perruca, i poc després l'invitaren a entrar al palau reial. Dels punts més inversemblants eixien persones i personatges que es declaraven socialistes de tota la vida, i alçaven els punys tancats davant l'efígie de Karl Marx, i el Règim no s'esverava.

En canvi, a les primeres i tímides aparicions del suposats «separatistes» —que, en realitat, no passaven de federalistes més o menys autonomistes— l'Espanya eterna semblava sacsejada per violents i irreprimibles espasmes d'ira i de por. Els alemanys van donar a entendre al socialista català Josep Pallach que ells només pagarien una factura: la centralista de Madrid. Rojos sí, però del règim.

Jo ho he sentit explicar així a Xavier Rocha, que ha estat company de Pallach i tinent d'alcalde de l'ajuntament de Palamós: «L'infart que matà en Pallach li va venir el dia en què Hans Matthofer li va fer saber que li tallarien el suport econòmic si no s'ajuntava al PSOE».

Cada dia veiem aparèixer més «novetats» que ens recorden els costums més ancestrals del «vell règim».

J. Castellà-Gassol

El pacte dels alemanys federals amb el *clan de los sevillanos* era aquest. Als germànics, els calia ampliar mercat i vendre uns quants avions a un govern estable, és a dir que acomplís les formalitats democràtiques de l'Europa comunitària i que tingués el vist-i-plau dels militars del règim. ¿Qui estava disposat a fer aquest paper, quedant bé amb els militars, reprimint els secessionismes i els federalismes i fent veure que aquí hi ha una democràcia?

Els disposats a fer el paper de govern estable era el *clan de los sevillanos*, encapçalat per una parella de personatges que troba el model estructural en la polsosa tradició de la picaresca espanyola, per què, si us hi heu fixat, els pillards sempre van de dos en dos. Fou Jacinto Benavente qui recordà aquests personatges en la seva obra *Los intereses creados*. Els protagonistes són dos: Leandro, que fa el paper de bo, i Crispín, que fa el de dolent. Són les fórmules tradicionals i senzilles les que funcionen.

L'any passat, més d'un observador va saltar esverat del llit quan li van dir que del iot Azor estant s'havia sentit una veu que cridava: *Caaaar-men!* No hi havia truc. La «transició» transitava pel camí previst; s'anava recargolant sobre si mateixa com una serp. De tant en tant, deixava sentir un so sibilant, com el 23 de febrer als carrers de València: Només significava que el cercle s'anava estrenyent i tornant a l'origen.

Després de la passió a què va sotmetre els pobles ibèrics, l'Innominable reposa a la tomba que li van construir de franc, i a pic i pala, els captius republicans, com ara el meu benvolgut amic Sánchez Albornoz, fill de l'historiador castellà del mateix nom. Deu anys després de la mort, la Transició ha acabat per ressuscitar malèfics efluvis. Ara veiem que Barriouso podria ser Martín Villa; que l'IVA, l'hauria pogut inventar el don Juan Miguel Villar Mir que ningú no recorda i que fou el vice-president *para Asuntos Económicos* de les Espanyes en 1975; el referèndum de la NATO s'assembla cada vegada més a aquells referèndums vigilats per la policia grisa muntada a cavall. I els panxacontentistes d'avui, que guanyen força diners amb la *nova burocràcia* generada per la Transició, s'assemblen força als satisfets del Règim dels anys del *boom*. Que els faci profit. □

AGENDA DELS PAÏSOS CATALANS 1986

DEDICADA A LA MAR

«Un sumari de la forta base marítima de la nostra cultura i de la nostra història, amb projecció universal»

Arcadi Garcia

EL MILLOR REGAL DE REIS